

Nog eens heksenkringen. Op Elswoud fotografeerde ik op 15 November 1936 een heksenkring van de Nevelzwam onder oude beuken, in een dek van beukenblad. Grond gelijkmatig en vrij wel horizontaal. De kring had een middellijn van 8 meter en telde 360 hoeden. Hij werd gemarkeerd door stokjes. In 1937 bleek hij naar alle kanten driekwart meter gevorderd te zijn, maar waarschijnlijk door de droogte was het aantal hoeden veel geringer. Nu maar weer wachten op 1938.

Men heeft mij wel eens geplaagd om mijn tekening van de heksenkring van Vliegenzwam om een berk in ons boekje „Hei en Dennen”. Dat zou „fantasie” geweest zijn. In die dagen fotografeerden we nog niet. Nu, in 1937 hadden wij in de duinen hier bijzonder veel vliegenzwammen en ik kon een foto nemen, die al aardig lijkt op dat gehoode prentje. En eerlijk niets „bijgewerkt” (Fig. 2).

JAC. P. TH.

Heksenkring van Stuifbal. Half Oktober vond ik in een grasperk te Groningen (Petrus Campersingel) een heksenkring — diameter ongeveer drie meter — van *Lycoperdon furfuraceum*. Naar ik meen komt dit bij stuifzwammen lang niet zo algemeen voor als bij meerdere soorten plaatszwammen.

Groningen.

Dr. L. S. WILDERVANCK.

Fig. 1. *Heksenkring van Nevelzwam.*
Elswoud Nov. 1936.

Zeldzame Paddenstoelen. Sedert de opening van het natuur-historisch museum zijn de volgende paddenstoelen, in den omtrek van Tilburg gevonden, in

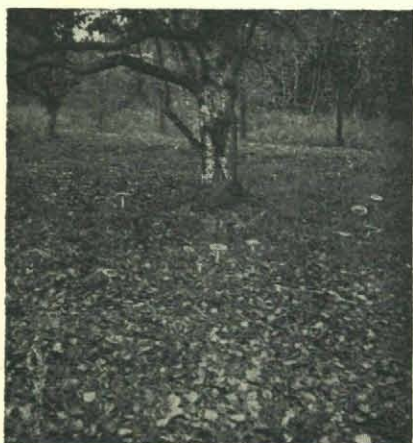

Fig. 2. *Heksenkring van Vliegenzwam*
om berk.

de collectie paddenstoelen op formaline opgenomen: *Lysurus (Anthurus) australiensis*, afkomstig uit een anjelierenkas in Oosterwijk.

Polyporus melanopus (picipes) afkomstig uit een boomgaard in Tilburg, Groenewoud.

Monstrositeit van *Hypholoma hydrophilum* met *polyporoïde onderkant*. Als een wijdmazig net zijn de openingen der buisjes zichtbaar. Afkomstig uit Goirle, omgeving van De Golf. Dr. A. G. M. LIERNUR.

Vogels in de Wieringermeer. Het broedseizoen der vogels hoort weer tot het verleden, we zijn weer in de tijd van de „Trek”; reeds zien we hier roodborstjes, ijsvogels, Vlaamsche gaaien, enz. die hun gebied uitbreiden. Wat de broedvogels betreft: deze blijven tamelijk constant.

De Meeuwen hebben hun kolonie in Sectie C een paar kavels verlegd.

De Veldduilen die verleden jaar in groot aantal werden aangetroffen waren dit jaar bijna verdwenen, slechts 1 nest zag ik in Sectie D.

't Is toch merkwaardig dat deze vogels alleen verschijnen als er veel ratten en muizen zijn zooals in 1936. Dit jaar was er haast geen uil te zien en ook geen muizen en ratten.

Als nieuwe bewoner zag ik in 't Noorden het Robijntje (kneu) in 't Westen het Blauwborstje (witster). Deze zag ik ook bij Middenmeer zittend op een „Berenklauw”. De Oeverzwaluw handhaaft zich nog steeds.

Ook vond ik dit jaar het nest van een kwartel. Drie jaar had ik er naar gezocht en nu pas gevonden in een kavel erwten. Nog steeds is de Kempphaan en de Kluut enz. bij 't Amstelmeer, hoewel ik vrees dat deze plek het z.g. „Klutengat”, thans eenig in dezen polder, door de rietaanplant op den duur veel van zijn schoonheid verliest.

De fasanten die in 't Zuiden „gepoot” zijn schijnen naar 't noorden te trekken, naar 't bosch. Dit ontwikkelt zich prachtig en belooft veel voor de toekomst als woonplaats voor onze gevederde vrienden, ook ziet men er reeds een enkele egel. We willen hopen dat er ook gauw nestkastjes komen om meezen te herbergen, om zomers paal en perk te stellen aan de vreterij

der vele rupsensoorten. Toch zal het noch jaren duren voor de boomen hier „zingen” dit kan zoo prachtig zijn in een oud bosch, hier kennen wij dit geluid nog niet.

Middenmeer, 10 Oct. '37.

H. J. GEURKINK.

Appelvink. Voor het raam van mijn kamer, dat uitziet op den tuin, staat een fijnspaar, waarin bij koud weer en costenwind vogels dikwijls een beschut plekje zoeken. Vanmorgen zag ik meezen, vinken, groenvinken en een paar houtduiven. De laatsten strijken af en toe neer in de in de buurt staande hulst om zich aan de bessen te goed te doen. De groenlingen hebben voorkeur voor een andere besdragende heester en zij doen van tijd tot tijd een aanval op de zaden welke verborgen zijn in de witte bolletjes waarmede de Sneeuwbes zich in den herfst tooit.

Daar opeens hoor ik een vogelgeluid, dat doet denken aan jonge nestvogels die om voedsel vragen. Het is de lokroep van een zeldzame Nederlandsche vogel. Snel zoek ik den kop van de fijnspaar af en even later ontdek ik op een afstand van hoogstens twee meter een Appelvink. Het is de tweede maal dat ik deze zeldzame gast met zijn plumpe lichaam en abnormale groote snavel in ons land aantref. De lichaamsbouw is zoo specifiek dat verwarring met andere vogels voor een eenigszins ervaren waarnemer uitgesloten geacht moet worden. De hoofdkleur van het veerenpak doet denken aan het warme bruin van pestvogel of het wijffe van den goudvink. Scherp afgeteekend is de zwarte veerenrand onder de snavel (keel), de grijze nekband en de witte streep over den vleugel. De vogel heeft ongeveer de grootte van een spreuuw.

Kenmerkend is dat de vogel tijdens het oppoetsen van zijn veeren van tijd tot tijd zijn lokroep laat hooren.

Meppel, 22 November 1937.

Ir. H. ADAMS.

Uit de Hoeksche Waard. Wat ik U nu ga schrijven, hebt U misschien al lang gezien of gehoord, maar men kan nooit weten.

Allereerst dat er deze zomer en de voorafgaande lente veel futen voorkwamen in de Waal (van Heerjansdam—H. I. Ambacht). Ik zag daar in de maand Mei een eigenaardig geval. Een strijd om den broode, die al een poosje naar het scheen had geduurd.

Met een visje in de bek kwam er een fuut boven water uit. Voor hij echter gelegenheid had, dat naar veiliger plaats te brengen, vloog een zilvermeeuw op de fuut af met groot gekrijs. De fuut naar beneden. Ondertussen bleef de meeuw wat rondvliegen, maar niet zodra kwam de fuut op een geheel onverwachte plaats weer boven, of de meeuw er op los. Dit herhaalde zich minstens 25 maal. De laatste maal echter kwam de fuut weer boven, maar zonder vis. Hij was zeker uitgeput, maar wilde z'n vis toch niet aan zijn belager gunnen.

Een tweede voorval was ook deze zomer. 't Was 's avonds half twaalf. Ik was toen bij m'n broer in Greup in de Hoekse Waard. We hadden geen bureu, althans niet in de nabijheid. Ik zat boven voor de Hoofdacte te studeren, m'n raam stond hoog op. Daar hoorde ik het schelle geroep van het steenuiltje. Na enkele ogenblikken herhaalde het zich. Ik draaide het licht uit en begaf me voor 't raam. Even zoeken en daar zag ik een koddig geval. Op een paaltje ± 1 meter hoog zat een steenuiltje; aan de voet van het paaltje zat een haas, die voor het uiltje allerlei kunsten vertoonde. Hij haalde het o.a. telkens uit om recht op met de voorpoten in de lucht voor het uiltje te poseren, het uiltje richtte zich dan op uit zijn in elkaar gezakte houding en liet zijn kwiet, kwiet weerklinken.

Het haasje vond het zeker wel leuk, want na korte tijd ging hij in een kring om het paaltje heenlopen, waarop het uiltje een tevreden poe, poe deed horen.

't Is jammer, dat de mensen, als je zulke dingen vertelt, dat maar zo slecht willen geloven.

Misschien interesseert het U ook, als ik U meld, dat ik in de Hoekse Waard steeds meer gele dan witte kwikstaarten heb waargenomen.

Hendrik Ido Ambacht, 9 Nov. '37.

J. STEHOUWER.

AANGEBODEN:

Dr. C. A. Backer, Verklarend Woordenboek van Wetenschappelijke plantennamen, geb. f 9,75; Sammlung: Lebensgemeinschaften der deutschen Heimat, 14 dln. (ingen.) f 10,—; Schulz: Führer für Pilzfreunde, 3 dln. geb. f 6,50; Strasburger's Lehrbuch der Botanik (geb. 18e druk) f 6,—; Thijsse-Tepe: Omgang met planten (geb.) f 5,—; Brehm's Tierleben. Vögel (4 dln. geb.) f 9,50; Dr. H. Schlegel: De vogels van Nederland (geb.) f 12,—; Schneiders: Handwörterbuch der Botanik (2e druk) geb. f 3,—; Dr. Rammner: Die Pflanzenwelt der deutschen Landschaft, geb. f 3,—; Prof. Fehring: Vögel Mitteleuropas, 3 dln. geb. f 4,50.

Adres: G. VAN DE POLDER, Oranje Nassaulaan 109, Overveen. (Telef. 12284).

Bod gevraagd op een Zeiss-prismakijker, Dekazem, 10 x 50. Nieuw. (Oorspr. prijs f 240.—).

Adres: G. VAN DE POLDER, Oranje Nassaulaan 109, Overveen.

Prachtige, uitgebreide, gecatalogiseerde verzameling schelpen, koralen en fossielen in mahoniehouten kast, uitstekend onderhouden; spotprijs.

Brieven: Mr. B. STRUBEN, Kraneweg 91a, Groningen.